

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovi člana V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i člana 39. stav 1. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, na sjednici održanoj od 7. do 11. oktobra 2003. godine, donijela je

ODLUKU

I

Arheološko područje – antički vojni logor na Gračinama u Humcu, općina Ljubuški proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).

Nacionalni spomenik se nalazi na lokaciji koja obuhvata k.č.2268, 2269, 2270, 2274, 2275, 2276, 2284, 2285, 2286, 2290, 2291, naziv parcele Gračine, k.o. Humac, općina Ljubuški, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.

Nacionalni spomenik čini Arheološko područje lokaliteta Gračine sa antičkim vojnim logorom i pokretno naslijeđe pronađeno na arheološkom području koje se nalazi u zbirkama Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Muzeju Hercegovine u Mostaru i Muzeju u Franjevačkom samostanu u Humcu, a koji su popisani u inventarnim knjigama nalaza muzeja.

Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite i rehabilitacije utvrđene Zakonom o provedbi odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02 i 27/02.).

II

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju, prezentaciju i rehabilitaciju nacionalnog spomenika.

Vlada Federacije dužna je osigurati sredstva za izradu i provedbu potrebne tehničke dokumentacije za rehabilitaciju nacionalnog spomenika.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete i osigurati finansijska sredstva za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

III

U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se sljedeće:

I zona zaštite obuhvata k.č. 2268, 2269, 2270, 2274, 2275, 2276, 2284, 2285, 2286 2290,2291, naziv parcele Gračine, što uključuje lokalitet Gračine sa arheološkim ostacima rimskog logora.

U ovoj zoni provode se sljedeće mjere zaštite:

- dopušteni su samo istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi , uključujući i one koji imaju za cilj prezentaciju spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje i stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);

- zabranjeno je izvođenje bilo kakvih radova koji bi mogli utjecati na izmjenu područja i uništavanje arheološkog sloja do provođenja arheoloških istraživanja;

- nije dopušteno odlaganja otpada;

- prostor nacionalnog spomenika bit će otvoren i dostupan javnosti;

- prostor nacionalnog spomenika može se koristiti u edukativne i kulturne svrhe.

II zona zaštite obuhvata k. č. 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2271, 2272, 2273, 2276, 2277, 2278, 2279, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2287, 2288, 2289, 2292, 2293, 2294, 2295, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310.

U ovoj zoni provode se sljedeće mjere zaštite:

- nije dopušteno izvođenje radova koji bi mogli utjecati na izmjenu područja i uništavanje arheološkog sloja do provođenja arheoloških istraživanja;

- nije dopuštena nova izgradnja, a dopušteni su radovi na obnovi objekata koji su postojali prije 1992. godine, uz poštivanje uvjeta maksimalne spratnosti P+1 (6,5 m visine do krovnog vijenca).

III zona zaštite obuhvata parcele koje graniče sa II zaštitnom zonom između saobraćajnica koje omeđuju lokalitet.

U ovoj zoni dopuštena je obnova objekata koji su postojali prije 1992. godine, i izgradnja novih objekata uz poštivanje uvjeta maksimalne spratnosti P+1 (6,5 m visine do krovnog vijenca).

Ukoliko se pri građevinskim i drugim radovima naiđe na pokretne predmete ili nepokretne ostatke koji upućuju na arheološki sloj, potrebno je odmah o tome obavijestiti nadležnu službu zaštite i obustaviti poduzete radove dok se ne provedu arheološka istraživanja.

IV

Iznošenje dobara pokretnog naslijeđa iz tačke I stav 3. ove odluke (u daljnjem tekstu: pokretna dobra) iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.

Izuzetno od odredbe stava 1. ove tačke, dopušteno je privremeno iznošenje pokretnih dobara iz Bosne i Hercegovine radi prezentacije ili konzervacije, ukoliko se utvrdi da konzervatorske radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini.

Odobrenje u smislu prethodnog stava daje Komisija, ukoliko nedvojbeno bude utvrđeno da to ni na koji način neće ugroziti pokretna dobra. Komisija u svom rješenju o odobrenju privremenog iznošenja utvrđuje sve uvjete pod kojima se to iznošenje može izvesti, rok za povrat u Bosnu i Hercegovinu, kao i zaduženje pojedinih organa i institucija na osiguranju tih uvjeta i o tome obavještava Vladu Federacije, nadležnu službu sigurnosti, carinsku službu Bosne i Hercegovine i javnost.

V

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno - planski akti koji su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

VI

Svako, a posebno nadležni organi Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu i rehabilitaciju.

VII

Ova odluka dostavit će se Vladi Federacije, federalnom ministarstvu nadležnom za prostorno uređenje, nadležnoj službi zaštite i općinskom organu uprave nadležnom za poslove urbanizma i katastra, radi provedbe mjera utvrđenih u tač. II - VI ove odluke i nadležnom općinskom sudu radi upisa u zemljišne knjige.

VIII

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web stranici Komisije (<http://www.aneks8komisija.com.ba>).

IX

Prema članu V, stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

X

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasniku BiH» .

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Zeynep Ahunbay, Amra Hadžimuhamedović, Dubravko Lovrenović, Ljiljana Ševo i Tina Wik.

Predsjedavajuća Komisije
Amra Hadžimuhamedović

Broj: 06-6-975/03-2
8. oktobra 2003. godine
Sarajevo